
OBSAH

Kontakty a konflikty lidí a jazyků (J. Skácel)	5
I. JAZYK A VÝMĚNA INFORMACÍ	11
1. Svět informací a jazyk	12
a) Kolik a jak (P. Zima)	12
b) Je v těch novinách něco nového (J. Skácel)	20
c) Co a kde? (J. Skácel)	25
2. Technické „zmenšování“ světa a úloha jazyků	31
a) Tzv. světové jazyky a jejich úloha při předávání informací (J. Skácel)	31
b) Rozvojové země, světové jazyky, pidžiny, kreolizované formy jazyka (P. Zima)	37
3. Jazyk a technika	47
a) Automatizace výroby a „automatizace“ jazyka (J. Skácel)	47
b) Technický projekt vyžaduje projekt jazykový (J. Skácel)	50
c) Přenos technických informací mezi kontinenty a role jazyka v něm (P. Zima)	56
4. Jazyk, myšlenka, kultura, čin	62
a) Co bylo dřív, co z čeho vychází (J. Skácel a P. Zima)	62
b) Vznikl jazyk na určitém stupni vývoje myšlení, nebo jazyk vyvolal vznik myšlení (J. Skácel)	63
c) Formuje jazyk myšlenku, anebo je to opačně? (P. Zima)	65
d) Konfrontace jazyků, idejí i kultur (P. Zima)	70
II. JAK JAZYK LIDI SPOJUJE A ROZDĚLUJE	81
1. Je jazyk jen prostředkem výměny informací? (J. Skácel a P. Zima)	82
2. Vznik jazyka, jazykové rodiny a příbuznost jazyků	85
a) Lidé filozofují a hloubají o vzniku jazyků (P. Zima)	85
b) Začátky vědy o jazyce i o jazycích (P. Zima)	89
c) Hledání nových cest (P. Zima)	95

3. V čem se stavba jazyků navzájem podobá a v čem se liší	108
a) Malé vybavení na výlet do houštin jazykových tvarů (O. Švarný a P. Zima)	108
b) Podoby a rozdíly jazyků stavby v různých kontinentech (O. Švarný a P. Zima)	110
c) Podoba či rozdíl nejen v tom, co říkám, ale i v tom, co neříkám (O. Švarný)	116
d) Vracíme se domů (P. Zima)	132
4. Jazyk jako pouto lidských seskupení	134
a) Mluvíme jen tehdy, když to má smysl? (J. Skácel)	134
b) Co je institucionalizace jazyka? (J. Skácel)	136
5. Různost v jazyce a různost v lidských skupinách	141
a) Vůně jazykové rozmanitosti (P. Zima)	141
b) Tam za mezí se mluví jinak (P. Zima)	143
c) Jak se různost společenská obráží v jazyce (P. Zima)	148
d) Styl v jazyce, styl v životě (P. Zima)	157
e) Od složitého k jednoduchému (P. Zima)	162
6. Jazyk a národ	164
a) Co vlastně jazyk může a co nemůže? (J. Skácel)	164
b) Co znamená, že jazyk je znakem národa? (J. Skácel)	166
c) Jazyk, kolonialismus a národ (P. Zima)	170
III. JAZYK A SPOLEČNOST ROKU 2000	189
1. Co vlastně můžeme říci o jazyce budoucna	190
a) V jakém smyslu můžeme mluvit o jazykovém plánování (J. Skácel)	190
b) Jazyková politika (J. Skácel a P. Zima)	192
c) Nové rysy jazykového plánování, jazykové politiky i rozvoje kultury jazyka u nás a v socialistických státech vůbec (J. Skácel)	196
d) Některé zvláštnosti jazykového plánování a jazykové politiky v tzv. rozvojových zemích, jež mohou mít obecný dosah (P. Zima)	211
2. Prognóza vývoje jazykových schopností	220
a) O lidských možnostech a hranicích v používání jazyka (J. Skácel)	220
b) O kritériích hodnocení jazykové připravenosti dnes a v budoucnu (J. Skácel)	224
3. Jak budou lidé mluvit a psát v r. 2000	230
a) Vědeckotechnická revoluce a jazykové procesy (J. Skácel)	230
b) Jak daleko jde ideologizace jazyka? (J. Skácel)	231
c) Ideologický boj v masové komunikaci (J. Skácel)	234
d) Očima budoucnosti (J. Skácel)	238
Citovaná literatura	241